

Na základě získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 14. listopadu 2016 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 07685-9/2016-ERU. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole uplatnil účastník prostřednictvím svého zmocněnce námítky, v nichž zejména namítal, že během kontroly nebyl spolehlivě zjištěn stav věci, a navrhoval jeho došetření. Po vyhodnocení námitek účastníka řízení provedl kontrolní orgán došetření věci a na jeho základě vyhotovil dne 31. května 2017 Dodatek č. [REDAKCE] k protokolu o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 07685-21/2016-ERU. Kontrolní zjištění uvedené v Protokolu o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 07685-9/2016-ERU nebylo po došetření věci Dodatkem č. [REDAKCE] k protokolu o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 07685-21/2016-ERU změněno. Vůči závěrům tohoto dodatku, jež potvrzují kontrolní zjištění uvedené v protokole o kontrole, neuplatnila podnikající fyzická osoba [REDAKCE] žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 07685/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 31. října 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

Dne 13. února 2014 vydal místně příslušný správce plynárenského zařízení stanovisko zn. [REDAKCE] k povolení stavby „Kanalizace a ČOV Hudlice - kanalizační přípojky tlakové“ v katastrálním území obce Hudlice. Stanovisko bylo vydáno na žádost společnosti FANSTAV a.s., se sídlem Jateční 540, Praha 7 - Holešovice, PSČ 170 00, IČO: 272 05 461 (dále jen „společnost FANSTAV a.s.“) pro účely územního řízení. Jako stavebník byla v tomto stanovisku označena Obec Hudlice, se sídlem Jungmannova 355, 26703 Hudlice, IČO: 002 33 285 (dále jen „obec Hudlice“). Zároveň v tomto stanovisku správce plynárenského zařízení stanovil podmínky pro stavební činnost v ochranném pásmu těchto zařízení, neboť v zájmovém území výstavby došlo ke střetu stavebního záměru s plynárenským zařízením. Stanovisko obsahovalo mimo jiné následující podmínky:

- za stavební činnosti se pro účely tohoto stanoviska považují všechny činnosti prováděné v ochranném pásmu plynárenského zařízení (i bezvýkopové technologie),
- před zahájením stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenských zařízení bude provedeno vytyčení plynárenského zařízení,
- bez vytyčení a přesného určení uložení plynárenského zařízení nesmí být stavební činnosti zahájeny,
- pracovníci provádějící stavební činnosti budou prokazatelně seznámeni s polohou plynárenského zařízení, rozsahem ochranného pásma a těmito podmínkami,
- při provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení je investor povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu,
- nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí,
- odkryté plynárenské zařízení bude v průběhu nebo při přerušení stavební činnosti řádně zabezpečeno proti jeho poškození.

Přílohou stanoviska byl orientační zakres plynárenského zařízení v zájmovém územní výstavby.

Dne 5. března 2014 vydal místně příslušný správce plynárenského zařízení stanovisko zn. [REDAKCE] k povolení stavby „Kanalizace a ČOV Hudlice“ v katastrálním území obce Hudlice. Stanovisko bylo vydáno na žádost společnosti FANSTAV a.s. pro účely stavebního řízení. Jako stavebník byla v tomto stanovisku označena obec Hudlice. Zároveň v tomto stanovisku správce plynárenského zařízení opakovaně stanovil podmínky pro stavební činnost v ochranném pásmu těchto zařízení, neboť v zájmovém území výstavby došlo ke střetu stavebního záměru s plynárenským zařízením. Stanovisko obsahovalo stejné podmínky jako stanovisko ze dne 13. února 2014, zn. [REDAKCE]. Přílohou stanoviska opět byl orientační záznam plynárenského zařízení v zájmovém územní výstavby.

Dne 26. září 2014 vydal Městský úřad Beroun, odbor životního prostředí rozhodnutí č. j. [REDAKCE], jímž rozhodl o povolení provedení stavby splaškové kanalizace a centrální čistírny odpadních vod nazvané „Kanalizace a ČOV Hudlice“ v katastrálním území Hudlice. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 4. listopadu 2014. Jako stavebník byla v tomto rozhodnutí uvedena obec Hudlice.

Dne 25. února 2015 uzavřel účastník řízení jako zhotovitel smlouvu o dílo, jejímž předmětem byla realizace zakázky „KANALIZACE A ČOV HUDLICE“ v katastrálním území Hudlice. Objednatelům díla byla společnost HABAU CZ s.r.o., se sídlem Žižkova tř. 1321/1, 370 01 České Budějovice, IČO: 260 68 338 (dále jen „společnost HABAU CZ s.r.o.“). Zakázka (dílo) měla být účastníkem řízení realizována jako součást díla (stavby), k jehož zhotovení se zavázala společnost HABAU CZ s.r.o. na základě smlouvy o dílo, kterou uzavřela s obcí Hudlice.

Dne 13. března 2015 byla dle Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení č. [REDAKCE] na žádost účastníka řízení v zájmovém území výstavby vytyčena poloha plynárenského zařízení a průběh jeho trasy v terénu vyznačen barvou. Jako kontaktní osoby účastníka řízení jsou v protokolu o vytyčení uvedeni pan [REDAKCE] a pan [REDAKCE]. Vytyčení bylo provedeno v souladu se stanoviskem č. j. [REDAKCE] ze dne 5. března 2014 a v rozsahu požadovaném účastníkem řízení. Protokol obsahuje upozornění, že při provádění prací je nutné dodržet stanovisko správce plynárenského zařízení. Veškeré práce v blízkosti plynárenského zařízení je nutné provádět ručně (u středotlakých plynovodů do vzdálenosti jeden metr na každou stranu) a práce v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení se musí provádět tak, aby nedošlo k porušení izolace nebo stěny plynárenského zařízení. Účastník řízení protokol o vytyčení převzal, což jeho zástupce stvrdil svým podpisem.

Existence plynárenského zařízení a jeho poloha v terénu tak byla v místě realizace stavby před zahájením zemních prací účastníkovi řízení prokazatelně známa, stejně jako podmínky, které správce plynárenského zařízení pro provádění stavební činnosti včetně zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení stanovil.

Dne 4. března 2015 vystavil účastník řízení jako odběratel objednávku č. [REDAKCE] adresovanou podnikající fyzické osobě [REDAKCE] (dále jen „podnikající fyzická osoba [REDAKCE]“ jakožto dodavateli. Předmět objednávaného plnění byl v této objednávce specifikován takto: „*Objednáváme u vás minibgar 3,5 tuny TB138 a sestavu lopat od malé po svahovku. Nástup na stavbu zítra dopoledne. Kontakt pan [REDAKCE] [...]. To je mistr na stavbě. Pokud by chtěl váš člověk spát v Novém Jáchymově, může se dohodnout s mistrem z Jáchymova, panem [REDAKCE] [...]. Cena za bagr [REDAKCE] Kč/hod bez DPH.*“ Požadované datum dodání uvedené v objednávce bylo 5. března 2015, místo dodání obec Hudlice.

Z podkladů shromážděných během kontroly vyplývá, že dne 3. června 2015 došlo v obci Hudlice, ul. Za Humny, u domu č. p. ■■■ během realizace stavby „Kanalizace a ČOV Hudlice“ k poškození plynárenského zařízení.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu.

Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v ■■■■ ze dne 3. června 2015 byla v důsledku vzniklého poškození přerušena dodávka plynu 16 konečným zákazníkům po dobu pěti hodin. Dle Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. ■■■■ ze dne 22. června 2015 došlo k úniku 516 m³ plynu do ovzduší. Únik trval 30 minut.

Veškeré požadované náklady vzniklé poškozením plynárenského zařízení byly provozovateli distribuční soustavy uhrazeny dne 17. července 2015.

Součástí kontrolního spisu je vyjádření účastníka řízení nazvané „Vyjádření k poškození plynárenského zařízení v obci Hudlice v rámci stavby ČOV a kanalizace Hudlice ulice Za Humny u čp. ■■■.“ adresované Úřadu. V tomto vyjádření účastník řízení popsal průběh realizace stavby „Kanalizace a ČOV Hudlice“ a okolnosti, za nichž došlo k poškození plynárenského zařízení.

Účastník řízení k průběhu realizace stavby uvedl, že od září roku 2014 probíhala v obci Hudlice výstavba čistírny odpadních vod a tlakové kanalizace. Jednalo se o rozsáhlou stavbu osmi kilometrů tlakové kanalizace a 386 přípojek o délce cca pět kilometrů. Realizace stavby probíhala současně na deseti pracovištích ve velmi krátkém termínu. Obec Hudlice se nachází v lokalitě Křivoklátsko, v níž se vyskytují velmi tvrdé horniny, buližníky. Práce na výstavbě kanalizačních přípojek byly prováděny bezvýkopovou technologií (řízeným mikrotunelováním). Z důvodu hojného výskytu buližníků, které způsobovaly odchýlení řízení vrtací hlavičky od směru vrtání, byly v místech předpokládaného křížení plánované trasy kanalizace s plynárenským zařízením i ostatními sítěmi zhotovovány sondy pro ověření polohy a hloubky uložení dotčeného zařízení. Vrtné práce pak byly prováděny v místech křížení přes otevřený výkop, v němž bylo křížované zařízení viditelné.

Dne 3. června 2015 probíhala výstavba tlakové kanalizační přípojky pro dům č. p. ■■■ v ulici Za humny. Při ručním kopání sondy v místě vytyčeného plynárenského zařízení narazil pracovník provádějící výkop na velké kameny, které nemohl vyjmout ručně. Proto mu byl přidělen najatý stroj s obsluhou, který mu s vyjímáním velkých kamenů pomáhal. Jeden z vyjímaných kamenů při vyzvedávání z výkopu vyklouzl ze smyčky, v níž byl uvázan, a spadl zpět do výkopu, kde prorazil stěnu plynárenského zařízení. Ve výkopu o rozměru 1 x 1 metr se nacházelo i několik dalších sítí (vodovod a sdělovací kabely). Zaměstnanci účastníka řízení ihned po vzniku poškození plynárenské zařízení stlačili a zabránili tak dalšímu úniku plynu ještě před příjezdem pracovníku správce plynárenského zařízení.

Dále účastník řízení uvedl, že dle jeho názoru obsluha zemního stroje provedla veškerá možná opatření, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo. Existence plynárenského zařízení v místě provádění prací jí byla známa. Skutečnost, že dojde k poškození plynárenského zařízení z důvodu vysmeknutí hladkého, mokrého a těžkého kamene při jeho vyzvedávání z výkopu, nemohla obsluha zemního stroje ovlivnit. Náklady, které účastník řízení uhradil v souvislosti s poškozením plynárenského zařízení provozovateli distribuční

soustavy, následně přefakturoval pronajímateli zemního stroje („majiteli společnosti pronajímající stroj“). Ten je účastníkovi řízení uhradil dne 21. srpna 2015.

Součástí kontrolního spisu je také vyjádření podnikající fyzické osoby [REDAKCE] ze dne 25. dubna 2016. V tomto vyjádření podnikající fyzická osoba [REDAKCE] uvedla, že zemní stroj (bagr zn. TAKEUCHI TB 138 FR) poskytla účastníkovi řízení na základě objednávky na provedení zemních prací č. [REDAKCE] ze dne 4. března 2015. V době, kdy došlo k poškození plynárenského zařízení, stroj obsluhovala podnikající fyzická osoba [REDAKCE]. Z obsahu objednávky účastníka řízení je dle názoru podnikající fyzické osoby [REDAKCE] patrné, že obsluha zemního stroje se měla hlásit u mistra pana [REDAKCE], který ji měl před zahájením prací patřičně proškolit a poučit o případné existenci plynárenského zařízení.

Dle záznamu o provozu stroje za měsíc červen č. [REDAKCE] ze dne 2. června 2015 vystaveného podnikající fyzickou osobou [REDAKCE], obsluhovala ve dnech 2. až 6. června 2015 vždy v době od 7:00 do 18:00 zemní stroj (bagr zn. TAKEUCHI TB 138 FR) podnikající fyzická osoba [REDAKCE], což také potvrdila svým podpisem.

Dle výkazu práce za měsíc červen 2015 prováděla podnikající fyzická osoba [REDAKCE] ve dnech 2. až 6. června 2015 vždy v době od 7:00 do 18:00 zemní práce pro účastníka řízení.

Dne 1. července 2015 podnikající fyzická osoba [REDAKCE] vystavila podnikající fyzické osobě [REDAKCE] fakturu č. [REDAKCE], na jejímž základě po ní požadovala úhradu za zemní práce provedené v měsíci červenec 2015.

Dne 31. července 2015 podnikající fyzická osoba [REDAKCE] vystavila podnikající fyzické osobě [REDAKCE] fakturu č. [REDAKCE], na jejímž základě od ní požadovala úhradu nákladů, jež podnikající fyzická osoba [REDAKCE] uhradila účastníkovi řízení za poškození plynárenského zařízení.

V rámci prováděné kontroly uvedla ve svém vyjádření ze dne 10. srpna 2016 podnikající fyzická osoba [REDAKCE], že zemní práce, při kterých došlo dne 3. června 2015 v obci Hudlice, ul. Za Humny, u domu č. p. [REDAKCE] k poškození plynárenského zařízení, prováděla jako zaměstnanec podnikající fyzické osoby [REDAKCE]. Tyto zemní práce prováděla podnikající fyzická osoba [REDAKCE] jako subdodávku pro účastníka řízení. K okolnostem vzniku poškození plynárenského zařízení podnikající fyzická osoba [REDAKCE] uvedla, že plynárenské zařízení bylo poškozeno při provádění sondy za účelem zjištění průběhu tras stávajících podzemních vedení. Plynárenské zařízení poškodila podnikající fyzická osoba [REDAKCE], avšak dle jejího názoru byla příčinou poškození nedostatečná pečlivost zaměstnance účastníka řízení zhotovujícího sondu.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky. S ohledem na znění přechodných ustanovení toho zákona uvedených v ust. § 112 dospěl správní orgán k závěru, že odpovědnost účastníka řízení je nezbytné posuzovat podle zákonů účinných v době, kdy k jednání účastníka řízení došlo. Správní orgán proto posuzoval jednání účastníka řízení podle energetického zákona.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46

odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je tedy znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení.

Ke spáchání přestupku a založení odpovědnosti právnické osoby je nezbytné, aby byly mimo jiné naplněny všechny znaky skutkové podstaty, mezi něž patří i objektivní stránka přestupku. Obligatormní znaky objektivní stránky jsou jednání, následek a příčinná souvislost mezi nimi. Příčinná souvislost je vztah mezi protiprávním jednáním jako příčinou a škodlivým následkem, který je právě tímto jednáním vyvolán. Jednání je příčinou následku pouze tehdy, jestliže by následek bez tohoto jednání nenastal buď vůbec, anebo by bez něho nenastal takovým způsobem, jakým konkrétně nastal, viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. března 2009, č. j. 9 As 50/2008 - 64.

V daném případě není na základě zjištěných skutečností pochyb, že to byla právě podnikající fyzická osoba [REDAKCE], kdo dne 3. června 2015 prováděl v obci Hudlice, ul. Za Humny, u domu č. p. [REDAKCE], prostřednictvím zemního stroje (bagr zn. zn. TAKEUCHI TB 138 FR) v rámci realizace stavby „Kanalizace a ČOV Hudlice“ zemní práce, jejichž následkem bylo poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se proto dále zabýval otázkou, které konkrétní jednání lze považovat za nejvýznamnější příčinu škodlivého následku v podobě poškozeného plynárenského zařízení.

Za nevýznamnější příčinu poškození plynárenského lze bezpochyby považovat udělení pokynu zaměstnanci účastníka řízení k zahájení vyzdvihování velkých kamenů z výkopu provedeného v místě křížení plynárenského zařízení s plánovanou trasou kanalizace při výstavbě tlakové kanalizační přípojky pro dům č. p. [REDAKCE] v ulici Za humny. Podnikající fyzická osoba [REDAKCE] by bez tohoto pokynu tyto práce vůbec nezahájila, neboť to byl právě účastník řízení, kdo prostřednictvím svého zaměstnance tyto práce organizoval a řídil a dal tudíž také pokyn k jejich zahájení. Podnikající fyzická osoba [REDAKCE] si také jako obsluha zemního stroje prostřednictvím zemního stroje (bagr zn. TAKEUCHI TB 138 FR) jistě neupevňovala sama kameny určené k vyzvednutí ke stroji a nevyzdvihávala je z výkopu bez pokynu zaměstnance účastníka řízení, který tento výkop ručním způsobem prováděl. V případě absence jednání účastníka řízení by tak k poškození plynárenského zařízení vůbec nedošlo.

V řízení bylo zjištěno, že podnikající fyzická osoba [REDAKCE] obsluhovala v době, kdy došlo k poškození plynárenského zařízení zemní stroj (bagr zn. TAKEUCHI TB 138 FR) na základě smluvního vztahu s podnikající fyzickou osobou [REDAKCE]. Podnikající fyzická osoba [REDAKCE] také na základě objednávky účastníka řízení poskytla účastníkovi řízení zemní stroj (bagr zn. TAKEUCHI TB 138 FR) pro provádění zemních prací v rámci realizace stavby „Kanalizace a ČOV Hudlice“.

Ohledně sankční odpovědnosti v případech, kdy jedna právnická nebo podnikající fyzická osoba jedná na základě objednávky druhé osoby, lze v obecné rovině uvést, že podmínky pro založení sankční odpovědnosti v převážné většině případů splňuje ten subjekt, který na základě objednávky koná a fakticky se svou činností dopustí škodlivého jednání. V jednotlivých konkrétních případech je však možné zabývat se i otázkou odpovědnosti objednatele a zkoumat, zda jeho jednání nenaplňuje skutkové znaky správního deliktu (přestupku právnické osoby), viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. července 2015, č. j. 10 A 108/2011 - 69.

Při posuzování této odpovědnosti vycházel správní orgán zejména z obsahu závazkového vztahu mezi účastníkem řízení a podnikající fyzickou osobou [REDAKCE], závazkového vztahu mezi účastníkem řízení a podnikající fyzickou osobou [REDAKCE], závazkového vztahu mezi podnikající fyzickou osobou [REDAKCE] a podnikající fyzickou osobou [REDAKCE]. Dále správní orgán vycházel z vyjádření účastníka řízení, z vyjádření podnikající fyzické osoby [REDAKCE] a z vyjádření podnikající fyzické osoby [REDAKCE]. Správní orgán přitom s ohledem na ust. § 556 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů přihlédl k praxi zavedené mezi stranami těchto závazkových vztahů, k tomu, co jejich právnímu jednání předcházelo, i k tomu, jak strany následně daly najevo, jaký obsah a význam učiněnému právnímu jednání přikládají.

Během provádění zemních prací pro účastníka řízení neměla s účastníkem řízení podnikající fyzická osoba [REDAKCE] uzavřený žádný smluvní vztah, jehož předmětem by bylo provedení uceleného díla na základě konkrétního zadání, spočívajícího například ve zhotovení souvislého výkopu pro pokládku kanalizace potrubí v délce mnoha metrů, nebo samostatném zhotovování kontrolních sond pro ověření skutečného prostorového uložení inženýrských sítí v místech jejich křížení s připravovanou trasou kanalizace v zájmovém území výstavby.

Jak vyplývá z vyjádření podnikající fyzické osoby [REDAKCE] ze dne 25. dubna 2016 i z výkazu práce za měsíc červen 2015, podnikající fyzická osoba [REDAKCE] vykonávala pro podnikající fyzickou osobou [REDAKCE] obsluhu zemního stoje (bagr zn. TAKEUCHI TB 138 FR). Jak vyplývá z vyjádření podnikající fyzické osoby [REDAKCE] ze dne 10. srpna 2016, prováděla tuto činnost na základě pokynů podnikající fyzické osoby [REDAKCE], takže se považovala v podstatě za jejího zaměstnance. Také výkaz práce za měsíc červen 2015, který podnikající fyzická osoba [REDAKCE] vedla a předložila následně podnikající fyzické osobě [REDAKCE] z důvodu úhrady vykonaných zemních prací, v němž jsou uvedeny odpracované hodiny a nikoliv výsledek prováděné činnosti, potvrzuje, že vztah mezi podnikající fyzickou osobou [REDAKCE] a podnikající fyzickou osobou [REDAKCE] měl spíše charakter vztahu zaměstnanec a zaměstnavatel, než vztahu dvou samostatně podnikajících subjektů poskytujících si vzájemně plně na základě činností prováděných samostatně a na svou odpovědnost.

Podnikající fyzická osoba [REDAKCE] tak zemní práce prostřednictvím zemního stroje (bagr zn. TAKEUCHI TB 138 FR), při kterých došlo dne 3. června 2015 v obci Hudlice, ul. Za Humny, u domu č. p. [REDAKCE] k poškození plynárenského zařízení vykonávala fakticky jménem podnikající fyzické osoby [REDAKCE].

Z obsahu objednávky č. [REDAKCE] účastníka řízení ze dne 4. března 2015 adresované podnikající fyzické osobě [REDAKCE], je zřejmé, že jejím předmětem bylo poskytnutí zemního stoje (bagr zn. TAKEUCHI TB 138 FR) účastníkovi řízení, za což měl

účastník řízení hradit podnikající fyzické osoby [REDAKCE] dohodnutou sazbu. Předmětem objednávky nebylo zhotovení uceleného díla, nebo jeho části podnikající fyzickou osobou [REDAKCE] jejím jménem a na její odpovědnost. Jednalo se spíše o přenechání zemního stroje k užívání účastníkovi řízení, aby s ním v rámci realizace stavby „Kanalizace a ČOV Hudlice“ disponovat podle svých potřeb.

Tento závěr vyplývá i z vyjádření účastníka řízení, který k okolnostem poškození plynárenského zařízení uvedl, že k jeho poškození došlo při zhotovování ručně kopané sondy zaměstnancem účastníka řízení, kdy byl účastníkovi řízení přidělen najatý zemní stroj, jenž mu měl pomáhat s vyzvedáváním těžkých kamenů z výkopu.

Takové práce nemohly být prováděny bez úzké součinnosti s objednatelem (účastníkem řízení), který musel před zahájením i v jejich průběhu udělovat naprosto konkrétní pokyny, kde a jaký kámen má být vyzdvižen. Osoba odlišná od obsluhy zemního stroje také musela provádět připevňování kamenů k tomuto stroji, neboť si lze jen těžko představit, že by obsluha zemního stroje pokaždé opustila jeho kabinu, sestoupila do výkopu, zde do smyčky uvázala kámen, připevnila jej ke stroji, opět do stroje nastoupila a následně vyzdvihla prostřednictvím stroje břemeno z výkopu. Obsluha zemního stroje navíc sama ani nemusela vědět, které kameny je nezbytné z výkopu odstranit, jelikož tento výkop zhotovoval zaměstnanec účastníka řízení.

Účastník řízení si tak od podnikající fyzické osoby [REDAKCE] neobjednal provádění uceleného díla nebo souboru činností, které by se tato osoba zavázala jako dodavatel provádět samostatně, svým jménem a na svou odpovědnost, ale fakticky jen pronájem zemního stroje (bagr zn. TAKEUCHI TB 138 FR) s obsluhou. O tom ostatně svědčí i vyjádření účastníka řízení, kde účastník řízení ve vztahu k tomuto zemnímu stroji používá výhradně označení „*najatý stroj*“ a ve vztahu k podnikající fyzické osobě [REDAKCE] označení „*majitel společnosti pronajímající stroj*“.

Byl to tedy právě účastník řízení, kdo veškeré práce prováděné zemním strojem řídil, určoval místo jejich provádění a dával pokyny k jejich zahájení. Podnikající fyzická osoba [REDAKCE] účastníkovi řízení pouze za sjednanou úplatu poskytla zemní stroj (bagr zn. TAKEUCHI TB 138 FR) s obsluhou a nemohla ovlivnit, zda k poškození plynárenského zařízení dojde či nikoliv. Obsluze stroje tato osoba žádné pokyny neudělovala. Byl to naopak zaměstnanec účastníka řízení, kdo měl stroj s obsluhou přidělen k dispozici a používal jej k vyzdvihávání velkých kamenů z výkopu, k čemuž bezpochyby musel dávat přesné obsluze stroje detailní instrukce. Zemní práce tak byly nepochybně vykonávány na základě pokynů účastníka řízení a nikoliv samostatně. Obsluha zemního stroje, kterou byla podnikající fyzická osoba [REDAKCE], tedy v tomto případě fakticky vykonávala pracovní činnost pro účastníka řízení a jen účastníkovi řízení může být jednání této osoby, jakožto osoby, kterou účastník řízení při své činnosti použil, přičítáno.

Ze všech výše uvedených důvodů je proto nepochybné, že je to právě účastník řízení, kdo odpovídá za jednání, při němž došlo dne 3. června 2015 v obci Hudlice, ul. Za Humny, u domu č. p. [REDAKCE], při provádění zemních prací prostřednictvím zemního stroje (bagr zn. TAKEUCHI TB 138 FR) k poškození plynárenského zařízení.

Z podkladů ve spise bylo přitom zjištěno, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho blízkosti. Správní orgán v rámci řízení zjistil, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa na základě

vytyčení jeho polohy v terénu správcem plynárenského zařízení. Účastník řízení byl rovněž seznámen s podmínkami pro práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Skutečnost, že mu byla známa existence plynárenského zařízení a i podmínky stanovené pro činnost v jeho ochranném pásmu ani sám účastník řízení v žádném ze svých vyjádření nerozporoval.

Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení při provádění zemních prací prostřednictvím zemního stroje, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s náležitou opatrností a podle podmínek stanovených provozovatelem distribuční soustavy.

Pro vyloučení případných pochybností správní orgán podotýká, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, sp. zn. 8 As 17/2007 - 135).

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť právě aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení, přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům a úniku nezanedbatelného množství plynu.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Správní orgán však přesto k tvrzením účastníka řízení a dalším zjištěným okolnostem, za nichž k poškození plynárenského zařízení došlo, přihlédl při stanovení výše uložené sankce.

V této souvislosti správní orgán poznamenává, že účastníka řízení nezbavuje odpovědnosti za spáchání přestupku ani jeho tvrzení, že dle jeho názoru obsluha zemního stroje provedla veškerá možná opatření, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo a že k poškození plynárenského zařízení došlo z důvodu vysmeknutí hladkého, mokrého a těžkého kamene ze smyčky, v níž byl uvázán, při jeho vyzvedávání zemním strojem z výkopu, což nemohla obsluha zemního stroje ovlivnit.

Místně příslušný správce plynárenského zařízení ve stanovisku zn. [REDAKCE], které vydal dne 13. února 2014, i ve stanovisku zn. [REDAKCE] vydaném dne 5. března 2014 stanovil pro práce v ochranném pásmu kromě jiných podmínek i podmínku, že při provádění

stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení je investor povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu a dále odkryté plynárenské zařízení bude v průběhu nebo při přerušení stavební činnosti řádně zabezpečeno proti jeho poškození. Na povinnost dodržovat podmínky stanoviska byl účastník řízení znovu upozorněn také v Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 13. března 2015. Tento protokol navíc obsahuje i upozornění, že práce v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení se musí provádět tak, aby nedošlo k porušení izolace nebo stěny plynárenského zařízení.

Účastník řízení však vyzvedávání velkých kamenů z místa výkopu prostřednictvím zemního stroje zahájil, aniž by se přesvědčil, zda byla přijata jakákoliv opatření zabráňující poškození plynárenského zařízení a aniž by plynárenské zařízení před zahájením této činnosti bylo jakýkoliv způsobem zabezpečeno proti poškození. Přitom muselo být účastníkovi řízení zřejmé, že hodlá provádět činnost, u níž hrozí zvýšené riziko poškození plynárenského zařízení. Při vyzvedávání velkých kamenů tvořených tvrdou horninou, které byly navíc hladké a mokré, s pomocí smyčky upevněné na zemním stroji (bagr zn. TAKEUCHI TB 138 FR) může jistě dojít k nečekanému uvolnění takového břemene a jeho pádu zpět do výkopu s destruktivními následky pro zde se nacházející inženýrské sítě. To platí tím spíše v případě poškozeného plynárenského zařízení, jehož stěna byla zhotovena z plastu a k tomuto druhu poškození tak bylo ještě náchylnější, než sítě tvořené např. potrubím s ocelovou stěnou.

Správní orgán nepochybně, že účastník řízení prováděl realizaci ucelené části stavby „Kanalizace a ČOV Hudlice“ v napjatém časovém harmonogramu, v komplikovaných geologických podmínkách a v území, v němž se nacházela již řada podzemních vedení různého stáří a různé kvality uložení s ohledem na kvalitu stavebně montážních prací v době jejich výstavby. Žádná z uvedených skutečností však účastníka řízení nezbujuje povinnosti, aby respektoval podmínky stanovené pro činnost v ochranném pásmu plynárenského zařízení a aby trval na provedení opatření nezbytných pro minimalizaci nebezpečí jeho poškození při všech činnostech, které hodlal v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět.

Správní orgán podotýká, že si je vědom, že Úřad provedl ve věci nyní vytýkaného jednání účastníka řízení kontrolu sp. zn. 00058/2016-ERU. V rámci kontroly byl vyhotoven Protokol o kontrole č. [REDAKCE], s jehož obsahem se účastník řízení seznámil dne 29. února 2016. V jeho závěru je uvedeno, že účastník řízení neporušil zákaz stanovený v ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, neboť plynárenské zařízení poškodila dne 3. června 2015 v k. ú. obce Hudlice, v ulici Za Humny u č. p. [REDAKCE], při vytahování velkého kamene z výkopu, činnosti související se stavbou „Kanalizace a ČOV Hudlice“, jiná osoba. Z důvodů již výše uvedených však tato skutečnost neznamená, že účastník řízení nemůže být odpovědný za spáchání tohoto přestupku.

Kontrolní zjištění a závěry kontrolního protokolu navíc nelze chápat v tom smyslu, že účastník řízení není a nemůže být odpovědný za posuzovaný přestupek. Účelem kontroly prováděné v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 255/2015 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“), je úřední zjištění stavu věci, včetně jeho porovnání se stavem žádoucím. Toto úřední zjištění je formalizováno v souladu s ust. § 12 kontrolního řádu v podobě protokolu. Kontrola prováděná dle kontrolního řádu nenahrazuje správní řízení. Výsledkem kontroly není vydání správního aktu ve formě rozhodnutí o právech a povinnostech kontrolovaného subjektu a tedy ani o jeho případné odpovědnosti za přestupek.

Protokol o kontrole je podkladem, nebo jedním z podkladů pro případné rozhodnutí o zahájení navazujícího řízení o přestupku. Toto správní řízení může být zahájeno i v případě, že kontrolní orgán na základě podkladů, které shromáždil během prováděné kontroly, nedospěl k jednoznačnému závěru, že se kontrolovaný subjekt dopustil porušení právních předpisů. Teprve ve správním řízení je totiž rozhodováno o případné protiprávnosti jednání odpovědného subjektu a o udělení sankce. Rozhodnutí ve správním řízení tak nemusí odpovídat závěrům, které byly učiněny v rámci kontroly.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

S ohledem na znění přechodných ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky uvedených v ust. § 112 dospěl správní orgán k závěru, že na určení druhu a výměry sankce za spáchaný přestupek je nezbytné použít ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu podle zákona účinného v době rozhodování správního orgánu, neboť je to pro účastníka řízení výhodnější. Při určování druhu a výměry sankce proto správní orgán postupoval podle zákona o odpovědnosti za přestupky a energetického zákona ve znění pozdějších předpisů.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona [nyní ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ve znění pozdějších předpisů] lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona ve znění pozdějších předpisů pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Účastník řízení měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení k zájmovému území stavby i stavbě samé a před započítím zemních prací bylo provedeno vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Tyto skutečnosti správní orgán považuje za okolnosti, které závažnost přestupku snižují.

Účastník řízení prováděl před zahájením zemních prací v území dotčeném jeho činností ručně kopané sondy a ujišťoval se o skutečné poloze plynárenského zařízení. Tuto skutečnost správní orgán považuje rovněž za polehčující okolnost.

Účastník řízení neprováděl v místě poškození plynárenského zařízení strojním způsobem výkopové práce, ale pomocí zemního stroje pouze z výkopu vyzdvihoval velké kameny z tvrdé horniny (buližník). Tuto skutečnost také správní orgán považuje za okolnost, která závažnost přestupku snižuje.

Jednáním účastníka řízení byl poškozen středotlaký plynovod, tedy zařízení většího energetického významu a v souvislosti s jednáním účastníka řízení došlo k úniku 516 m³ plynu do ovzduší a zároveň byla přerušena jeho dodávka 16 konečným zákazníkům. Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenských zařízení lze konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu, počet odstavených zákazníků) přestupku byly v tomto konkrétním případě významnější a závažnost spáchaného přestupku lze z tohoto pohledu proto hodnotit jako vyšší.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán také bezprostřední a aktivní snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a tedy minimalizaci následků způsobeného poškození jakož i úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy.

Předmětem podnikání účastníka řízení je mimo jiné provádění staveb, jejich změn a odstraňování. Vzhledem k okolnostem, za nichž k poškození plynárenského zařízení došlo, nepovažuje správní orgán tuto skutečnost ani za polehčující ani za přitěžující okolnost.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán konstatuje, že účastník řízení je evidován v rámci celkem tří pravomocně skončených správních řízení vedených pro porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a to správního řízení vedeného pod sp. zn. KO-02884/2015-ERU pro porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, kterého se účastník řízení dopustil dne 13. ledna 2014, správního řízení vedeného pod sp. zn. KO-11544/2015-ERU pro dvě porušení téhož zákonného ustanovení, kterých se účastník řízení dopustil 5. dubna 2014 a dne 26. dubna 2014 a správního řízení vedeného pod sp. zn. KO-05365/2016-ERU pro tři porušení stejného zákonného ustanovení, kterých se účastník řízení dopustil dne 20. března 2015, 25. dubna 2015 a 18. června 2015. Za uvedená porušení energetického zákona byly účastníkovi řízení uloženy pokuty v celkové výši 40 000 Kč. Účastník řízení tedy porušuje právní předpisy ve věcné působnosti Úřadu opakovaně, což hodnotí správní orgán i s ohledem na ust. § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky jako přitěžující okolnost.

Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Právě proto správní orgán uložil účastníkovi řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložená sankce tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Vzhledem k tomu, že účastníkovi řízení byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence účastníka řízení a nelze uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. A to tím spíše, že dle údajů ve výroční zprávě za rok 2016 uložené ve sbírce listin (<https://or.justice.cz>) dosáhl účastník řízení ke dni 31. prosince 2016 výsledku hospodaření ve výši více než ██████████ Kč. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení